

Dorina Rîșcuța

Caietul meu de lectură

COMPER

Clasa a III-a

EDITURA
COMPER

Matilda

În fiecare după-amiază când mama ei pleca la bingo, Matilda alerga la bibliotecă. Drumul până acolo îi lua numai zece minute și astfel îi rămâneau două ore întregi să stea singură într-un colț confortabil și să devoreze o carte după alta. După ce citise toate cărțile pentru copii din bibliotecă, începu să se uite în jur în căutare de altceva.

Doamna Phelps, care o urmărise fascinată în ultimele două săptămâni, se sculă de la birou și se îndreptă spre ea:

— Pot să te ajut cu ceva, Matilda? întrebă ea.

— Mă întrebam ce să mai citesc, zise Matilda. Am terminat toate cărțile pentru copii.

— Vrei să spui că te-ai uitat la poze?

— Da, dar am citit și cărțile.

Doamna Phelps se uită în jos la Matilda și Matilda îi întoarse privirea.

— Câteva mi s-au părut plictisitoare, zise Matilda, dar altele mi s-au părut minunate. Cel mai mult mi-a plăcut *Grădina Secretă*. E plină de mister. Misterul camerei în spatele ușii închise și misterul grădinii de dincolo de zidul înalt.

Doamna Phelps rămase împietrită.

— Câți ani ai tu, Matilda? întrebă ea.

— Patru ani și trei luni, răspunse Matilda.

Doamna Phelps fu și mai mirată de data asta, dar avea destulă înțelepciune să nu arate.

— Ce fel de carte ți-ar plăcea să citești acum? întrebă ea.

— Aș vrea o carte foarte bună, zise Matilda, una dintre cele pe care le citesc oamenii mari. Una renumită. Nu știu niciun nume. (...)

— Încearcă asta, zise ea în cele din urmă. Este renumită și frumoasă. Dacă este prea lungă, spune-mi ca să caut una mai scurtă și mai ușoară.

— *Marile speranțe*, citi Matilda, de Charles Dickens. Aș vrea să încerc s-o citesc.

E o nebunie, gândi doamna Phelps, dar către Matilda zise:

— Sigur că poți s-o încerci.

În după-amiezile care urmau doamna Phelps cu greu își putu dezlipi privirea de la fetița care stătea ore în șir, cuibărită în fotoliul cel mare, la capătul opus al camerei, cu cartea pe genunchi. (...)

În următoarele șase luni, sub îndrumarea grijulie a doamnei Phelps, Matilda citise o listă formidabilă de cărți și doamna Phelps devenise tot mai plină de uimire și de fericirea acestei realizări, dar era probabil un lucru bun faptul că nu se lăsa cu totul transportată de toate acestea. Aproape oricine altcineva, martor al acestor realizări ale unui copil atât de mic, ar fi fost tentat să facă vâlvă mare și să împărtășească vestea în tot satul și mai departe. Doamna Phelps era însă o femeie discretă și vedea limpede că nu trebuia să facă asta.

(fragment adaptat din volumul *Matilda*, de Roald Dahl, Ed. Patricia, 1993, traducere de L. Rădoi)

Află mai multe

>>> Roald Dahl a fost unul dintre cei mai îndrăgiți scriitori pentru copii din lume.

S-a născut în 1916, în Țara Galilor, și a scris povești pline de umor, imaginație și personaje neobișnuite. Printre cele mai cunoscute cărți ale sale se numără *Charlie și fabrica de ciocolată*, *Marele Uriș Prietenos*, *Vrăjitoarele*, *Matilda*.

>>> Roald Dahl a fost și pilot de avion în timpul celui de-al Doilea Război Mondial.

Detectivii lecturii

1. Citește cu atenție textul și rezolvă exercițiile următoare.

- **Primele impresii.** Notează în schema de mai jos primele tale impresii despre textul citit.

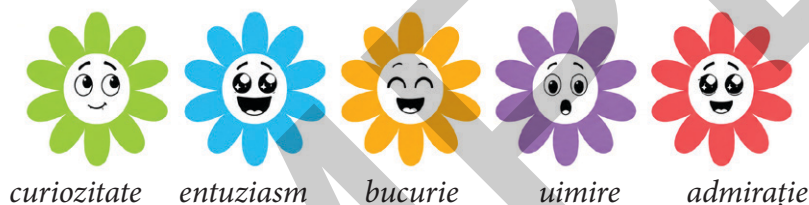
	Primele impresii	

- **Titlu, autor, alineate**

Subliniază cu **roșu** titlul textului citit și cu **verde** numele autorului. În dreptul fiecărui alineat desenează o **bulină albastră**.

- **Grădina emoțiilor**

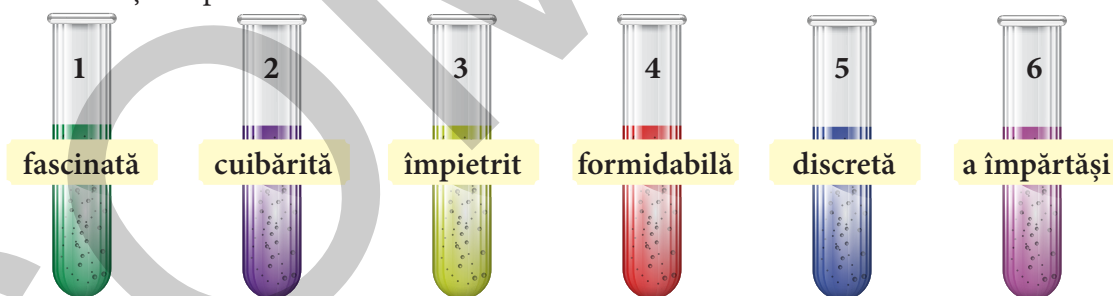
Colorează, pe text, fragmente care te-au făcut să te simți așa cum sugerează florile de mai jos.

Cuvinte jucăușe

2. **Laboratorul de cuvinte.** Imaginează-ți că te afli într-un laborator magic al limbii române.

Pe masă se află șase eprubete cu etichete:

- Citește cu atenție explicațiile din tabel. Asociază fiecare explicație cu numărul eprubetei care conține eticheta cu cuvântul corespunzător explicației.
- Dacă nu ești sigur/ă de sensul unui cuvânt, consultă dicționarul pentru a descoperi „formula secretă” a sensului său. Alcătuieste enunțuri cu fiecare cuvânt scris pe eprubete.

Explicația	Numărul eprubetei	Alcătuieste un enunț
Așezată cât mai bine într-un loc; ghemuită.		
Care uimește prin însușiri neobișnuite.		
A împărți cu cineva ceva; a avea parte de același lucru ca și altcineva; a comunica sau a face cunoscută o veste.		

Impresionată puternic de însușirile ieșite din comun ale cuiva sau ceva.

Nemișcat, încremenit, înghețat, înlemnit, înmărmurit.

Care știe să păstreze un secret ce i s-a încredințat; care este rezervat, reținut în vorbe și în acțiuni.

Înțelege textul

3. Lanțul întrebărilor

Răspunde la întrebările de mai jos. Întoarce-te la text ori de câte ori e nevoie!

- Unde mergea Matilda în fiecare după-amiază?

- Cât timp petrecea la bibliotecă?

- Ce carte i-a plăcut cel mai mult dintre cele pentru copii?

- Câți ani avea Matilda?

4. Scrie A (adevărat) sau F (fals) în dreptul fiecărui enunț:

- Matilda mergea la bibliotecă împreună cu mama ei. A / F
- Doamna Phelps a fost surprinsă de vârsta Matildei. A / F
- Matilda voia să citească doar cărți scurte. A / F
- Doamna Phelps a povestit tuturor despre Matilda. A / F
- Matilda petrecea aproximativ două ore citind la bibliotecă. A / F
- Matilda a citit toate cărțile pentru copii din bibliotecă. A / F
- Doamna Phelps a încurajat-o pe Matilda să încerce o carte pentru oameni mari. A / F

5. Transcrie din primul alineat enunțurile care prezintă cum își petrecea Matilda după-amiezile.

6. Axa principalelor evenimente. Ordonează momentele textului, în funcție de ordinea întâmplărilor. Unește caseta cu numărul corespunzător de pe axă.

Doamna Phelps este surprinsă de vârsta fetei.

Matilda alege să citească *Marile speranțe* de Charles Dickens.

1

2

3

4

Matilda merge singură la bibliotecă în fiecare după-amiază.

Matilda termină toate cărțile pentru copii și caută altele.

7. Cvintetul. Completează în casete cuvintele potrivite, pe baza indicațiilor. Toate cuvintele se regăsesc în textul citit și o prezintă pe Matilda.

Matilda

[ ] [ ]

două însușiri ale personajului

[ ] [ ] [ ]

trei acțiuni pe care le face personajul

[ ] [ ] [ ] [ ]

o propoziție din patru cuvinte

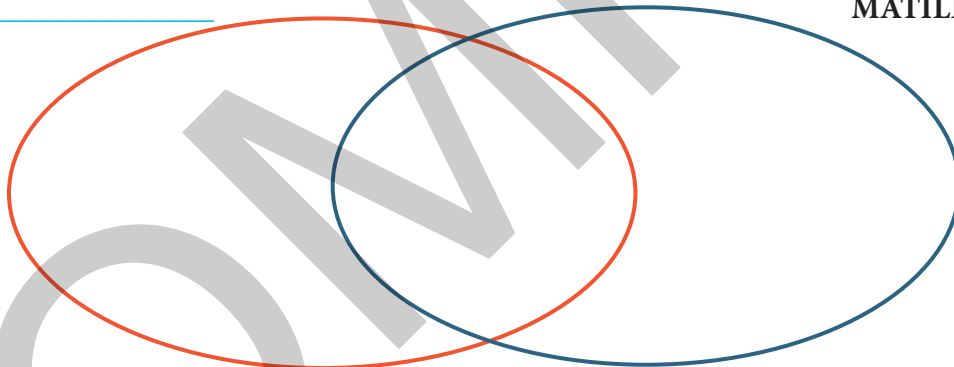
[ ]

un cuvânt-cheie

8. Diagrama Venn. Scrie asemănările și deosebirile dintre tine și Matilda. Te poți ajuta de întrebări: Ce avem în comun? Ce lucruri asemănătoare facem? Ce mă face pe mine unic/unică și nu regăsesc la Matilda? Ce găsesc la Matilda și numai la ea?

(EU) _____

MATILDA

Colțul creativ

9. Matilda în lumea ta. Imaginează-ți că Matilda vine în clasa ta.

- Ce i-ai spune?
- Ce carte i-ai recomanda?
- Cu cine crezi că s-ar împrieteni?

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

10. Argumente PRO și CONTRA. Formulează trei argumente PRO și trei CONTRA pentru următoarea idee: *Este Matilda un copil obișnuit sau un copil excepțional?*

ARGUMENTE PRO

ARGUMENTE CONTRA

*Este Matilda
un copil
obișnuit sau
un copil
excepțional?*

11. Imaginează-ți că tu scrii continuarea fragmentului. Peste 20 de ani, Matilda va deveni... ✓ profesoară; ✓ scriitoare; ✓ cercetătoare; ✓ altceva. Scrie 8-10 enunțuri despre viața ei de adult.

12. Provocare: Harta spațiului imaginar

Desenează spațiile importante din poveste (de exemplu: drumul spre bibliotecă, biblioteca, colțul cu fotoliul în care citește Matilda). Etichetează fiecare loc și scrie lângă el un cuvânt sau o propoziție scurtă care arată ce se întâmplă acolo. Scrie pe hartă locul în care ți-ar plăcea să fii și tu.

Data _____

Astăzi deschid jurnalul meu de cititor pentru a păstra urmele unei povești care m-a făcut să gândesc și să simt. În aceste rânduri voi scrie ce am înțeles și ce m-a impresionat pe mine la această lectură.

1. Firul întâmplărilor

Fragmentul prezintă povestea unei fete pe nume _____, care _____

_____. Ea merge la _____.

Biblioteca, _____, este surprinsă, deoarece _____.

În final, Matilda _____.

2. Radarul înțelegerii

Unde cred eu că se află acul radarului meu astăzi?

Am înțeles doar ideea principală.

Am înțeles majoritatea lucrurilor.

Am înțeles tot și pot explica altcuiva.

Pot chiar să dau exemple din text!

3. Strategiile mele secrete

Bifează armele de cititor pe care le-ai folosit:

Am citit încet și atent.

Am recitit fragmentele dificile.

Am căutat cuvintele necunoscute.

Am făcut legături cu alte povești.

Mi-am pus întrebări în timp ce citeam.

4. Ce fel de cititor am fost azi? (Încercuiește.)

Detectivul – am găsit indicii în text.

Regizorul – mi-am imaginat scena ca într-un film.

Gânditorul – am analizat personajele.

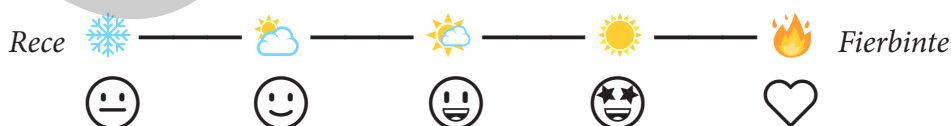
Exploratorul – am vrut să aflu mai mult decât oferea textul.

Empaticul – am simțit emoțiile personajelor.

5. Barometrul emoțiilor

Colorează până la nivelul care arată cât de puternică a fost emoția ta.

TESTE COMPER

TESTUL 1

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timpul efectiv de lucru este de 120 de minute.

Citește cu atenție textul pentru a putea rezolva cerințele legate de acesta, apoi bifează în grilă răspunsurile corecte.

Era o după-amiază toridă și toți erau în apă din cauza căldurii. Roz stătea la umbră privind apa. Ceilalți boboci îl necăjeau în legătură cu mama lui, când deodată au izbucnit în râs, iar Gălbenel a făcut cale-ntoarsă și a plecat acasă cu o expresie tristă pe față. A trecut tropăind prin grădină, pe lângă cuib, fără să scoată un cuvânt.

— Ce s-a întâmplat, Gălbenel? a întrebat mama lui, ducându-și fiul în cuib.

— Nimic! a strigat el. Lasă-mă în pace!

— Spune-mi ce s-a întâmplat.

— Nu vreau să vorbesc despre asta.

— Poate îți pot fi de folos.

— Mamă, ceilalți boboci au râs de mine.

— Ce au spus?

— Ți-au zis monstru și au râs de mine că am o mamă monstru.

— Ar trebui să știe până acum că nu sunt un monstru. Vrei să vorbesc eu cu ei?

— Nu! Nu face asta! Va fi mai rău pentru mine.

Roboțica s-a așezat lângă fiul ei.

— Mamă, știu că ești o roboțică. Dar ești mama mea. Și te iubesc, chiar dacă ești o roboțică.

— O roboțică e o mașinărie. Nu m-am născut. Am fost construită.

— Cine te-a construit?

— Nu știu. Nu-mi amintesc cum am fost construită. Prima mea amintire este de când m-am trezit pe malul nordic al acestei insule.

— Erai mai mică atunci? a spus bobocul.

— Nu, întotdeauna am fost de mărimea asta.

Roz și-a privit corpul erodat.

— Totuși, eram mai strălucitoare, ca suprafața unui heleşteu. Stăteam mai dreaptă decât trunchiul unui copac. Vorbeam o limbă diferită. Nu am crescut, dar m-am schimbat foarte mult.

Roboțica ar fi vrut să-i explice lucruri fiului ei, dar adevărul era că și ea înțelegea foarte puține despre ea însăși. Era un mister cum se trezise la viață pe malul stâncos. Era un mister cum creierul ei computerizat știa unele lucruri și altele nu. A încercat să-i răspundă lui Gălbenel la întrebări, dar răspunsurile ei l-au făcut și mai confuz.

— Cum adică nu ești vie? a gâgâit Gălbenel.

— Cum auzi, a spus Roz. Nu sunt un animal. Nu mănânc și nu respir. Nu sunt vie.

— Te miști și vorbești și gândești, mama. Sigur ești vie.

Era imposibil pentru un boboc atât de tânăr să înțeleagă lucruri tehnice precum creiere computerizate sau baterii sau mașinărie. Bobocul se pricepea mai bine la înțeles lucruri naturale precum insule, păduri și părinți. Părinți. Cuvântul l-a făcut deodată pe Gălbenel să se simtă stingherit.

— Nu ești mama mea adevărată, nu-i așa?